

**ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО
И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

Относно: Проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“, считано от 01.07.2023 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

Съгласно Проекта на решение на КЕВР цените на електрическата енергия се увеличават спрямо действащите цени, като: за „Електрохолд Продажби“ ЕАД с 3,44%; „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД- 3,41%; „Енерго-Про Продажби“ АД - 4,24%.

Общественото обсъждане на цените на електрическата енергия за битовите потребители се провежда при липса на необходимата прозрачност, както и без ясна и разбираема за гражданите икономическа обосновка.

Съгласно чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката, КЕВР публикува на интернет страницата си предложенията на енергийните предприятия за утвърждаване на цени заедно с всички изходни данни. Заявленията са публикувани, но данните в тях не са публично оповестени, те са заличени.

В Доклада на работната група няма посочени аргументи:

- кое налага цените на нощната енергия да се увеличат съответно със 120,92 % - за Електрохолд Продажби, 151,44 % за ЕВН България и 154,69 % за Енерго-Про, както и на дневната енергия - съответно между 30,85 % и 32,09 %, при положение, че цената, по която НЕК ще продава ел. енергия на крайните снабдители се увеличава с 38,67 % (от 81,90 лв./МВтч на 113,54 лв./МВтч);

- защо за битовите потребители намаляват количествата ел. енергия на по-ниска цена, включени в микса – с почти 12% спрямо предходния период (от 1048798 МВтч на 923294 МВтч, или 125504 МВтч), а се увеличават количествата ел. енергия на по-скъпа цена, произведена от ТЕЦ „Марица изток 1“ и ТЕЦ „Марица изток- 3“ – с 6% спрямо предходния ценови период.

- защо компонентата за дейността "снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител" е определена в максимален размер - 7%.

Съгласно чл. 10, ал. 5 от Наредба № 1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическа енергия (Наредба № 1), компонентата за дейността "снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител" / K_{∂} / се определя в размер до 7 на сто от утвърдената средна покупна цена за ел. енергия.

За определяне на средногодишни технологични разходи – по 7,5 % на трите ЕРП-та (загуби по мрежата), съгласно т. 7 от Методиката за определяне на допустимите размери на технологичните разходи на електрическа енергия при пренос и

разпределение на електрическа енергия, приета от ДКЕВР през 2012 г., Комисията провежда текущо наблюдение. От Доклада не става ясно да са провеждани текущи наблюдения на трите ЕРП-та и на ЕСО.

Информацията в Доклада за компенсациите на ЕРП-тата за ел. енергията за технологичните разходи за ценовия период от 01.07.2022 г. до 30.06.2023 е неясна и неразбираема за потребителите. Не става ясно какви компенсации е получило всяко от ЕРП-тата и ЕСО и по какъв начин КЕВР ги включва при формирането на прогнозните цени за мрежовите услуги за новия ценови период, в т.ч. и в изпълнение на Решение за възлагане на Министерския съвет да приеме програма за предоставяне на компенсации на небитовите крайни клиенти на електроенергия (обн. ДВ., бр.90/2022 г.).

В отговор на въпрос на трима депутати от 18 май 2023 г., министърът на енергетиката предоставя информация, че за периода от 01.01.2022 г. до 31. 03.2023 г. за компенсиране на технологичните загуби на електропреносната и електроразпределителната мрежа са изплатени 497 млн. лева.

Настоявам КЕВР да предостави подробна и ясна информация как тези средства са отразени в цените на мрежовите услуги за битовите потребители. В противен случай остава съмнение за начина на използване на тези средства, предоставени безвъзмездно от държавата.

Изпълнението на показателите за качество са заличени в изходните данни, като от Доклада само е коментирано, че са изпълнени. Това не смятам за достатъчно и е най-малкото некоректно към гражданите.

Отново, както и за приключващият период, само въз основа на представените от дружествата данни за показателите за качество на енергията и показателите за качество на обслужването КЕВР не установява отклонения от целевите стойности, които могат да бъдат приети за допустими.

Тази констатация не кореспондира с данните от годишния доклад на КЕВР за 2022 г., съгласно който на второ място са постъпили до Комисията жалби, отнасящи се до качеството на електрическата енергия и услугите.

Бих искала да Ви информирам, че през 2022 г. до институцията на омбудсмана са подадени 1016 сигнала за некачествено електрозахранване, което за поредна година остава най-значителният проблем в сектора, с най-голям брой постъпили оплаквания.

В Доклада на КЕВР се посочва, че за жалбите, за които Комисията е приела, че са основателни, е дала задължителни указания на един от лицензиантите по прилагането на закона, като е определила срок за изпълнението им. Отбелязано е още, че за осъществяване на контрол, оценка и анализ на ангажираността и предприетите мерки от лицензиантите за справяне с възникналите проблеми, през 2023 г. КЕВР планира да извърши проверки на електроразпределителните дружества за спазване на условията на издадените им лицензии.

До момента липсва информация, осъществени ли са планираните проверки, съответно проследено ли е изпълнението на дадените от Комисията указания, ако да – какви са резултатите.

Считам, че преценката относно изпълнението на показателите за качество на енергията и качество на обслужването следва да се основава на извършена обективна

проверка от страна на регулаторния орган, а не само на предоставени данни от електроразпределителните дружества.

Смятам също, че целта на чл. 38, ал. 4, т. 2 от Наредба № 1 е да обвърже цената на електроенергията за дадена лицензионна територия с качеството на електрозахранването (честота на прекъсванията и тяхната продължителност, силата на напрежението и др.). Ето защо, отново настоявам да се преразгледа подходът при ценообразуването и изпълнението на показателите за качество да се проверява от КЕВР.

Настоявам да се представи пълна информация за изпълнението на показателите за качество за всяко ЕРП, съгласно приетата Методика от ДКЕВР през 2010 г.

Относно качеството на предоставяне на електроснабдителните услуги, искам да припомня, че от КЕВР бе поет ангажимент през 2021 г. за изготвяне на нова Методика за оценка изпълнение показателите за качество (стр. 8 от Протокол за обществено обсъждане на цените на ел. енергията от 07.06.2021 г.).

По отношение на корекцията, отразяваща отклоненията между прогнозни и отчетени инвестиции, нормата на чл. 38, ал. 4, т. 3 от Наредба № 1 предвижда същата да бъде определена и/или на базата на извършена проверка, като по този начин се гарантира максимална достоверност на използваните данни. Вместо това, корекцията отново е по представени от енергийните предприятия отчети, въпреки че в годишния доклад на Комисията се посочва, че за целите на ценообразуването са предвидени проверки на електроразпределителните дружества относно реално извършените през 2022 г. инвестиции и разходите за амортизации.

От Доклада не става и ясно дали КЕВР е извършил проверки на ЕРП-тата и ЕСО във връзка с признатите разходи за инвестиции, включени в цените, или това е на база само представени документи от дружествата. Очакваме пояснение в тази връзка.

С оглед на изложеното, както и намалението на цената на тока на енергийната борса в последните месеци и изплащането на компенсации от страна на държавата на ЕРП-тата и ЕСО за ел. енергия за технологични разходи, апелирам да се преразгледа Проектът на решение на КЕВР за цените на ел. енергия. Продължаващата тежка икономическа обстановка в страната изисква при определянето на цените на електроенергията по-стриктно от всякога да бъде спазван принципът за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите

Апелирам към Вас да вземете решение, което в максимална степен гарантира интересите на потребителите на електрическа енергия и е прието в условията на прозрачност, законосъобразност и справедливост.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**